

A pesti villamos 56 év előtti premierje

Ötvenhat évvel ezelőtt indult Budapesten első útjára a lóvasut utóda, a villamos.

„Budapest új játékszerének“ nevezték akkoriban a lapok a villamost, amelynek első útját nagy érdeklődés előzte meg. Hatalmas tömeg lepte el a nevezetes napon a Nyugati-pályaudvar környékét, mindenki tanuja akart lenni a történelmi pillanatnak, mikor az új közlekedési csoda elszánt utasaival elindul vakmerő útjára. Thaisz Elek utóda, Török János főkapitány, erős rendőri készültséget vezényelt ki az utvonatra, melyen a technika új vívmánya, a villamos haladt. Az utvonal nem volt óriási, nemrégiben egy kiszakasszal be lehetett utazni: A Nyugatitól a Király-utcáig terjedt. Az első villamos a Nyugati-pályaudvartól indult el és a Köruton át „robogott“ a Király-utcáig. Itt volt a végállomása.

Budapest új járműve nemcsak kíváncsiságot, hanem örömet is keltett a régi Pesten. A közlekedési mizériák megszűnését várták tőle a pestiek. Mert már abban a régi jóvilágban is akadtak mizériái a közlekedésnek fővárosunkban. Sok volt a panasz a lóvasutra. Több küldöttség kereste fel a főkapitányt, hogy teremtsen rendet az elszaporodott lóvasuti balesetek ügyében. „A lóvasut kocsisainak legtöbbje süket, vagy álmosan bóbiskol a bakon — panaszolták —, ez az oka a sok balesetnek.“ A főkapitány erélyes intézkedést ígért az „ámokfutó“ lóvasut vezetőinek megrendszabályozására.

Ilyen előzmények után indokolt volt az a felcsigázott érdeklődés, ami az első pesti villamos útját kísérte. Török főkapitány Kossuthkalapos, lószőrjogós rendőreinek nem kis munkát okozott a kíváncsi tömeg távoltartása az első villamos útjából. „Budapest új játékszerének“ megjelenése a Köruton olyan tömegeket csalt az utcára, hogy az akkor még amugyis tempósan robogó közlekedési alkalmatosság a Nyugatitól elindulva csak lépésben haladhatott távoli célja, a Király-utca felé. Az akkori idők fiakkérés konflisforgalmát is megbénította az új jármű megjelenése. Az Andrassy-uton suhanó fiakkerek utasai a Körutnál kiszálltak fogataikból, hogy megbámulják a közlekedés új csodáját, a villamost.

Később aztán megszokták ezt a csodát is a pestiek. A Beszkárt ősenek, a BKVT-nek csilingelő batárraira vicceket faragtak. A Budapesti Közuti Vaspálya Társaság nevének rövidítését, a BKVT-t, így alkalmazták az egykori villamosokra: Bajjal Kinnal Vánszorog Tovább.

Azóta 55 év telt el, a villamos nagyot fejlődött az elmúlt évtizedek alatt, de a mizériákat illetően nem sokat változott a helyzet.

Talán ez a titka annak, hogy ma már nemcsak a pesti verebek sirják vissza a régi kedélyes lóvasutat, hanem néha a zsufolt villamos lépcsőkön lógó utasai is.

Hidvéghy Ferenc